

INFORME FINAL DEL PID 2014PID-UB/054 (RENOVACIÓ) “JARDINS PER A LA SALUT: APRENTATGE SERVEI A BOTÀNICA FARMACÈUTICA”

1. CONTEXTUALITZACIÓ

El novembre del 2014 es va resoldre el PID 2014PID-UB/054 “Jardins per a la salut: aprenentatge servei a botànica farmacèutica a càrrec de l’equip del GIBAF i que vaig coordinar. Els resultats del projecte van ser presentats públicament el setembre del 2015 i es va lliurar al PMID l’informe final pertinent [cf. <http://hdl.handle.net/2445/67653>]. Ara en demano formalment la renovació per al curs 2015-2016.

2. JUSTIFICACIÓ

L’èxit dels resultats del projecte, i la col·laboració transversal amb altres unitats de la UB (OSSMA, àrea de Manteniment, Museu Virtual) ha determinat la creació d’un grup de treball sobre el projecte «El Jardí Ferran Soldevila: un patrimoni a conservar, millorar i promocionar» (vegeu document adjunt) en el que el GIBAF (cf. ítem 2 del document) es compromet a realitzar una sèrie d’actuacions, entre d’altres la sol·licitud de renovació del PID que justifica la seva aportació.

3. ÀMBIT D’ACTUACIÓ

Ensenyament de grau de Farmàcia, assignatura troncal de Botànica Farmacèutica i assignatura troncal de Plantes Medicinals, Etnobotànica i Prospecció (curs 2015-2016)

4. DESENVOLUPAMENT DE L’ACTUACIÓ

Els estudiants prendran com a base el treball de Simon, J, Blanché, C & Bosch M., coords. (2015). eTextBook «Jardins per a la salut». Dipòsit Digital de la Universitat de Barcelona [disponible a: <http://hdl.handle.net/2445/66806>] i adaptaran les monografies al format de fitxa que apareix a Simon J (coord.), Benedí C, Blanché C, Bosch M, Flores Q, López A, Marcos Ó, Masalles RM, Piñol JI, Rovira AM & Varela V (2015). Jardí Ferran Soldevila, Universitat de Barcelona [disponible a <http://www.ub.edu/ossma/jardins/>]. De les 128 monografies de la primera publicació ara hi ha 67 adaptades en format de fitxa a la web de la segona publicació. L’objectiu seria completar les fitxes que falten.

5. OBJECTIUS I PLA DE TREBALL

Els objectius, el pla de treball i l'avaluació han estat inclosos en el PID 2014PID-UB/054.

6. RESULTATS I DIFUSIÓ DELS RESULTATS

6a. Adaptació de 40 monografies per part dels estudiants de les següents espècies:

- *Acer negundo* L. (Sapindaceae)
- *Acer pseudoplatanus* L. (Sapindaceae)
- *Aesculus californica* (Spach) Nutt. (Sapindaceae)
- *Agave americana* L. (Agavaceae)
- *Alocasia odora* (Roxb.) K.Koch (Araceae)
- *Arum pictum* L.f (Araceae)
- *Aucuba japonica* Thunb. (Garryaceae)
- *Canna x generalis* L.H. Bailey & E.Z. Bailey (Cannaceae)
- *Carex pendula* Huds. (Cyperaceae)
- *Cedrus deodara* (Roxb. ex D. Don) G. Don (Pinaceae)
- *Cymbalaria muralis* P. Gaertn., B. Mey & Scherb. (Plantaginaceae)
- *Eucalyptus camaldulensis* Dehnh. (Myrtaceae)
- *Euonymus japonicus* Thunb. (Celastraceae)
- *Euphorbia peplus* L. (Euphorbiaceae)
- *Fatsia japonica* (Thunb.) Decne. & Planch. (Araliaceae)
- *Hibiscus syriacus* L. (Malvaceae)
- *Jacobaea maritima* L. (Asteraceae)
- *Ligustrum japonicum* Thunb. (Oleaceae)
- *Monstera deliciosa* Liebm. (Araceae)
- *Musa x paradisiaca* L. (Musaceae)
- *Myrtus communis* L. (Myrtaceae)
- *Orobancha hederæ* (Plantaginaceae)
- *Oxalis pes-caprae* L. (Oxalidaceae)
- *Parietaria judaica* L. (Urticaceae)
- *Persea indica* (L.) Spreng. (Lauraceae)
- *Pittosporum tobira* (Pittosporaceae)
- *Plantago major* L. (Plantaginaceae)
- *Platycladus orientalis* L. (Cupressaceae)
- *Pteridium aquilinum* L. (Dennstaedtiaceae)
- *Quercus faginea* Lam. (Fagaceae)
- *Quercus pyrenaica* Willd. (Fagaceae)

- *Ruscus aculeatus* L. (*Asparagaceae*)
- *Saccharum officinarum* L. (*Poaceae*)
- *Solanum giganteum* Jacq. (*Solanaceae*)
- *Strelitzia alba* (L.f.) Skeels (*Strelitziaceae*)
- *Tipuana tipu* (Benth). (*Fabaceae*)
- *Viburnum suspensum* Lindl. (*Adoxaceae*)
- *Wigandia urens* (Ruiz & Pav.) Kunth
- *Yucca aloifolia* L. (*Agavaceae*)

Aquestes monografies están pendents de ser incloses a la web del Jardí

(<http://www.ub.edu/ossma/jardins/>)

6b. Implementació dels resultats a través del Museu Virtual UB

El Museu Virtual de la UB (MVUB) ha inclòs recentment entre les seves col·leccions la «Col·lecció Plantes Vives Jardí Ferran Soldevila», fruit del projecte d'innovació docent «Jardins per a la salut: aprenentatge servei a Botànica Farmacèutica», atorgat pel Vicerectorat de Política Docent i Lingüística de la Universitat de Barcelona, amb caràcter de prova pilot i realitzat entre els mesos de gener i juliol de 2015. El projecte ha estat coordinat GIBAF, en col·laboració amb l'Oficina de Seguretat, Salut i Medi Ambient i la Unitat de Manteniment de la UB. Fa aproximadament un any, el GIBAF fa presentar a la Vicerectora Lourdes Cirlot el projecte i la possibilitat d'incloure d'alguna manera els resultats en el marc del Museu Virtual de la UB, impulsat per ella mateixa.

Pili Mateo Bretos, tècnica en exposicions i gestió cultural, vinculada al vicerectorat ara citat, ha impulsat i coordinat la inclusió de la nova col·lecció durant aquest curs i que ara ja és disponible a través del web del MVUB. En aquesta col·lecció hi ha un total de 66 espècies botàniques per a les que es reporta una imatge fotogràfica, la distribució, l'hàbitat, la descripció morfològica, els usos i la ubicació.

Tot i que col·lecció està publicada, encara no es definitiva, ja l'empresa de *MuseumPlus* està fent una migració i cal incorporar les darreres actualitzacions. Del total de 66 espècies, hi ha un destacat amb les deu següents: boix baleàric, camforer, dragó, figuera de cautxú, ginkgo, livistona, nenúfar blanc, bellaombra, datura groga i teix. En aquest web, també es possible fer una visita virtual pel jardí. El GIBAF vol agrair al Vicerectorat de Relacions Institucionals i Cultura la col·laboració en la difusió dels resultats inicials amb l'impuls d'aquesta nova col·lecció.

Resultats en [aquesta adreça web](#):

Resultat de la cerca

Ordена: Núm. de registre ▾ Vista: Imatges 3x4 ▾ Funcions ▾ 1 - 12 de 66

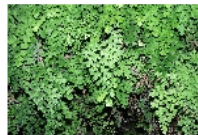
[Destacats](#) **Tots els resultats**

Col·lecció Plantes vives Jardí Ferran Soldevila

GIBAF
OSSMA
Obres i Manteniment UB
Acanthus mollis L. (Acanthaceae)
Acant
Edifici Històric
[Fitxa completa](#)

Afegir a preferits

Col·lecció Plantes vives Jardí Ferran Soldevila

Obres i Manteniment UB
OSSMA
GIBAF
Adiantum capillus-veneris L. (Adiantaceae)
falzia vera, capil·lera
Edifici Històric
[Fitxa completa](#)

Afegir a preferits

Col·lecció Plantes vives Jardí Ferran Soldevila

Obres i Manteniment UB
GIBAF
OSSMA
Aloe arborescens Mill. (Xanthorrhoeaceae)
cames de pop, pops
Edifici Històric
[Fitxa completa](#)

Afegir a preferits

Col·lecció Plantes vives Jardí Ferran Soldevila

OSSMA
Obres i Manteniment UB
GIBAF
Araucaria heterophylla (Salisb.) Franco (Araucariaceae) = Eutassa heterophylla Salisb.
pi de pisos
Edifici Històric
[Fitxa completa](#)

Afegir a preferits

Col·lecció Plantes vives Jardí Ferran Soldevila

Obres i Manteniment UB
OSSMA
GIBAF
Arum italicum Mill.

Col·lecció Plantes vives Jardí Ferran Soldevila

Obres i Manteniment UB
GIBAF
OSSMA
Asparagus densiflorus

Col·lecció Plantes vives Jardí Ferran Soldevila

OSSMA
Obres i Manteniment UB
GIBAF
Aspidistra elatior Blume

Col·lecció Plantes vives Jardí Ferran Soldevila

OSSMA
GIBAF
Obres i Manteniment UB
Bougainvillea glabra

I s'ha publicat a la web del GIBAF:

<http://gibaf.org/index.php/homepage/historic-de-noticies/187-col-laboracio-entre-gibaf-i-el-museu-virtual-de-la-ub>

6c. Redacció de la memòria «*El Jardí Ferran Soldevila: un patrimoni a conservar, millorar i promocionar*», i presentació al Rector i la Vicerectora de Relacions Institucionals i Cultura Lourdes Cirlot.

Presentació (febrer 2016) de la memòria «*El Jardí Ferran Soldevila: un patrimoni a conservar, millorar i promocionar*», redactada per membres del GIBAF, de l'OSSMA, de la Unitat de Manteniment de l'Àrea d'Infraestructures i Serveis Generals, de Pili Mateo del Museu Virtual UB, i d'en Ramon Massalles de l'IRBIO (vegeu [notícia del 21 d'octubre de 2015](#)). Aquest document va ser presentat prèviament al Rector per la Vicerectora Cirlot el passat mes de gener. En aquesta reunió d'avui, s'ha

posat de manifest la necessitat d'endegar un pla d'actuació integral al jardí i, a tall d'orientació, s'han identificat alguns àmbits de treball. El Rector ha agrait al GIBAF i a la resta d'unitats que hi han participat, el fet de donar l'alerta sobre el risc que pot suposar una descoordinació en les iniciatives que actualment es duen a terme al Jardí per part de les diferents unitats de la UB, i ha assumit que, institucionalment, cal establir una coordinació efectiva. La Vicerectora Cirlot ha plantejat incloure la proposta de pla d'actuació del Jardí en el marc d'una futura Agència de Patrimoni Cultural de la UB, que tindria com a objectiu la catalogació, preservació i promoció del patrimoni de la UB.

Enllaç a la Memòria «[El Jardí Ferran Soldevila: un patrimoni a conservar, millorar i promocionar](#)»

6d. Ús dels resultats en les visites Botàniques al jardí Ferran Soldevila

La Universitat de Barcelona organitza una sèrie de visites guiades tant als jardins de la Finca Agustí Pedro i Pons (Av. de Vallvidrera 25, 08017 Barcelona) com al jardí Ferran Soldevila (Edifici Històric de la Universitat de Barcelona, Gran Via de les Corts Catalanes 585, 08007 Barcelona) amb l'objectiu d'apropar la botànica al públic general i donar a conèixer aspectes rellevants d'aquesta disciplina, sovint desconeguda.

L'activitat està adreçada a públics de totes les edats. L'accés és gratuït, però cal formalitzar la inscripció prèviament perquè l'aforament és limitat.

L'organització és a càrrec de la Unitat de Cultura Científica i Innovació (UCC+i) de l'Àrea de Comunicació de la Universitat de Barcelona, amb el finançament del Ministeri d'Economia i Competitivitat - Fundació Espanyola per a la Ciència i la Tecnologia. Al mes d'octubre s'han programat quatre visites al jardí Ferran Soldevila amb la participació d'un membre (Cèsar Blanché) com a guia.

[Enllaç a la notícia de la web UB](#)

6e. Difusió dels resultats en el Dia Internacional del Medi Ambient

En el marc del dia mundial del medi ambient que es celebra el diumenge 5 de juny, l'Ajuntament de Barcelona ha convidat les entitats signants del «Compromís ciutadà per la sostenibilitat 2012-2022» a que posin a l'abast de tothom espais o activitats per difondre-les entre la ciutadania i la resta d'entitats.

Per iniciativa de l'OSSMA, des de la UB s'ha incorporat el Jardí de l'Edifici Històric a aquesta iniciativa. Tot i que es pugui visitar en qualsevol moment, s'ha cregut interessant aprofitar l'ocasió per tal de donar difusió a l'espai i als recursos de suport elaborats per l'equip format per membres del GIBAF, OSSMA i la Unitat de Manteniment. En el pòster digital que durant aquesta setmana es mostrarà als expositors de tota la UB per aquest tema, es remarca la possibilitat de capturar els codis QR amb el telèfon mòbil per descobrir tots els seus secrets, o sigui, les fitxes redactades pels estudiants de Botànica Farmacèutica del curs passat. Felicitem als col·legues de l'OSSMA per estar atents i incloure aquest recurs.

Notícia GIBAF: <http://gibaf.org/index.php/homepage/historic-de-noticies/182-un-recurs-del-gibaf-inclos-en-el-dia-mundial-del-medi-ambient>

Barcelona, 4 d'octubre de 2016

Joan Simon

Coordinador del PID 2014PID-UB/054 (RENOVACIÓ)